وەزارەتی تەندروستی

ژمارە: ١٣٩٨٦ لە ٢٠٢٤/٦/٢٦

پاڵپشــت بە ماددەی (٧) لە یاســای وەزارەتی تەندروســتی ژمارە (١٥)ی ســاڵی ٢٠٠٧ ئەم ڕێنماییەی خوارەوەمان دەرکرد:-

ڕێنمایی ژمارە (١٠)ی ساڵی ٢٠٢٤

ڕێنمایی تایبەت بە نەخۆشخانە و سەنتەرە تایبەتەکان

ماددەی (١): پێناسەکان

مەبەست لەو زاراوانەی خوارەوە واتاکەی بەرامبەریانە بۆ ئەم ڕێنماییە:

یەکەم : هەرێم : هەرێمی کوردستان – عێراق.

دووەم : ئەنجومەنی وەزیران : ئەنجومەنی وەزیرانی هەرێمی کوردستان.

سێیەم: وەزارەت : وەزارەتی تەندروستی هەرێم.

چوارەم : وەزیر : وەزیری تەندروستی هەرێم.

پێنجەم : نەخۆشــخانە و ســەنتەرە تایبەتیکان :ناوەندێکی پزیشــکیە کە بەشــێوەیەکی تایبەت بەڕێوە دەبردرێت و خزمەتگوزاری پزیشکی دەست نیشان کردن و چارەسەری بۆ نەخۆشەکان دابین دەکات ئەم ناوەندانە بەگشـتی لەلایەن پزیشـکێک یان چەند پزیشـکێک یان گروپی پزیشـک و خاوەن پیشـە تەندروستیەکان بەڕێوەدەبرێن .

ماددەی (٢):

پێویستە مۆڵەتی کارکردن بۆ نەخۆشخانە و سەنتەرە تایبەتەکان یان کۆمەڵگای تەندروستی یان پۆلی کلینک سـاڵانە نوێ بکرێتەوە بۆیە پێویسـتە پێش تەواو بوونی سـاڵەکە دەسـت بە ڕێکاری نوێ کردنەوە بکەن بۆ ئەوەی لە کاتی خۆی نوێ بکەنەوە و دووچاری دواکەوتن و پێبژاردن نەبن .

ماددەی (٣):

بەڕێوەبەری نەخۆشخانە یان سەنتەر یان کۆمەڵگای تەندروستی یان پۆلی کلینک بەرپرسە لە هەموو کارەکانی بەرامبەر وەزارەتی تەندروستی و بەرپرسە لە جێبەجێ کردنی ئەو یاسا و بڕیار و ڕێنمایانەی کە لە وەزارەتی تەندروستی دەردەچێت .

ماددەی (٤):

بەڕێوەبەری سـەنتەرەکانی پزیشـکی پێویسـتە فەرمانبەر بن لە سـنووری هەمان شـار و قەزا و ناوچە لەهەر پارێزگایەک یان ئیدارە سەربەخۆکان.

ماددەی (٥):

بەڕێوەبەری نەخۆشــخانە یان ســەنتەر یان کۆمەڵگای تەندروســتی یان پۆلی کلینک بەرپرســە لە ئامادەبوونی لەهەر کۆبوونەوەیەک کە وەزارەتی تەندروســتی بەڕێوەبەرایەتی گشــتی پلاندانان و بەڕێوەبەرایەتیە گشتیەکان بۆ پێدانی ڕێنمایی یان ڕێکخستنی کارەکان ئەنجام دەدرێت .

ماددەی (٦):

میلاکی نەخۆشخانە یان سەنتەر یان کۆمەڵگا یان پۆلی کلینک فەرمانی وەزاری پێ دەردەچێت بەپێی ئەو لیستەی کە خۆی دەیهێنێت وە لەکاتی هەر گۆڕانکاریەک لەو میلاکە پێویستە بە نووسراوی فەرمی ئاگاداری وەزارەت بکات بۆ دەرهێنانی فەرمان وەزاری بەم گۆڕانکارییە .

ماددەی (٧):

پێویستە ڕێژەی دانەمەزراوەکان لە دام و دەزگای میری لە (٧٥٪)ی میلاکی نەخۆشخانە یان سەنتەر یان کۆمەڵگا یان پۆلی کلینک کەمتر نەبێت .

ماددەی (٨):

پێویستە رێژەی (٧٥٪)ی کارمەندانی ناوخۆی لە میلاک کەمتر نەبێت و تەنها (٢٥٪)ی کارمەندی بیانی بن .

ماددەی (٩):

هەر پزیشکێک یان کارمەندێکی تەندروستی دەتوانێت تەنها لەو شوێنە کار بکات کە ناوی لە فەرمانی وەزاری میلاکی ئەم شوێنە هەیە .

ماددەی (١٠):

پێویستە نەخۆشخانە یان سەنتەر یان کۆمەڵگا یان پۆلی کلینک مانگانە ئاماری بنێرێت بۆ بەڕێوەبەرایەتی گشتی تەندروستی پارێزگا یان ئیداری سەربەخۆیەی کە دەکەوێتە سنووری .

ماددەی (١١):

لە کاتی بوونی پزیشک یان کارمەندی تەندروستی بیانی لە نەخۆشخانە یان سەنتەر یان کۆمەڵگا . پێویستە بڕوانامەکانیان یەکسان کرا بێت بەپێی ڕێنمایەکانی کار پێکراو لە وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی وە ڕەزامەندی کارکردنی هەبێت لە وەزارەتی تەندروستی .

ماددەی (١٢):

لەکاتی وازهێنانی بەڕێوەبەری نەخۆشخانە یان سەنتەر یان کۆمەڵگا یان پۆلی کلینک پێویستە بە نووسراوی فەرمی ئەم شوێنە داوا لە بەڕێوەبەرایەتی گشتی تەندروستی بکات کە واز لە کارەکەی دەهێنێت وە کەسێکی دیکە لە شوێنی ئەو کار بکات بەپێی ڕێنمایەکانی وەزارەتی تەندروستی و بەرپرسیارەتی لە ئەستۆی دەبێت تا فەرمانی وەزاری دەست لەکار کێشانەوەی دەردەچێت.

ماددەی (١٣):

هەر دەرمانێک یان ئامێرێک لە میلاکی نەخۆشخانە یان سەنتەر یان کۆمەڵگای پزیشکی یان پۆلی کلینک بەکاردەهێنرێت پێویستە ڕێگەپێدانی KMCA (بەڕێوەبەرایەتی کوالیتی کۆنترۆلی جۆری دەرمان و ئامێر و پێداویستی پزیشکی و تاقیگەیی لە هەرێمی کوردستان) وەزارەتی تەندروستی هەبێت وە لە وەزارەتی تەندروستی لیستی تۆمارکردنی هەبێت .

ماددەی (١٤):

ئەنجامدانی نەشتەرگەری لە نەخۆشخانەکان یان کارکردن لە سەنتەرەکان و کۆمەڵگای پزیشکی یان پۆلی کلینک دوای دەوامی فەرمی دەبێت تەنها لە کاتی تایبەت ئەگەر هاتوو دکتۆر یاخود کارمەندانی تەندروستی خانەنشین کرابێت و ڕەزامەندی لەلایەن وەزارەتی تەندروستی وەرگیرا بێت و فەرمانی وەزارەتی هەبێت وە نابێت پزیشکی ئێشکگر لە ڕۆژی ئێشکگری لە کەرتی تایبەتی کار بکات.

ماددەی (١٥):

پێویستە لە سەنتەرەکان هیچ کارێک نەکرێت لەکاتی ئامادە نەبوونی بەڕێوەبەری سەنتەر چونکە هەموو کارێک پێویستە لە ژێر سەرپەرشتی ڕاستەخۆی ئەو پزیشکە بێت .

ماددەی (١٦):

پێویستە بەڕێوەبەری سەنتەری جوانکاری پزیشکی ڕاهێنراوی پێست یان جوانکاری بێت بە مەرجێک (٣) ساڵ بەسەر گۆڕینی ناونیشانی تێپەر بێت یان پزیشکی پسپۆڕی پێست بێت یان جوانکاری بێت .

ماددەی (١٧):

پێویستە بەڕێوەبەری نەخۆشخانەی تایبەت پزیشکی فەرمانبەری میری نەبێت واتە (متفرغ) بێت .

ماددەی (١٨):

نابێت نەخۆشخانە و سەنتەرە تایبەتەکان یان کۆمەڵگای تەندروستی یان پۆلی کلینک نازناوی ئینتەر ناشناڵ (international) دابنێ تەنها ئەوانەی خەسڵەتی بڕوانامەی ئینتەر ناشناڵی باوەر پێکراویان هەبێت وەک (ISO) (WHO) (HCT).

ماددەی (١٩):

نابێت ناوی ووڵاتان بەکار بێنێت تەنها ئەوەی ڕەزامەندی ووڵاتەکە یان قونسولگەری ئەو ووڵاتە هەیە.

ماددەی (٢٠):

ئەم ڕێنماییە لە ڕۆژی بڵاوکردنەوەی لە ڕۆژنامەی (وەقایعی کوردستان)ەوە جێبەجێ دەکرێت.

د.سامان حسین بەرزنجی
وەزیری تەندروستی